

Предмет: Техничко цртање са нацртном геометријом

Професор: Миливоје Јелачић

Наставна јединица:

Спојеве клиновима

Консултације: milijelacic@gmail.com

Добар дан I₇

Настављамо гдје смо стали, данас је по нашем програму лекција:
„Спојеве клиновима“.

Прво као и увијек да направимо неки увод у лекцију...

Нераздвојиви спојеве су чврсти, непокретни спојеве, машинских дијелова који се, једном спојени не могу без разарања раздвојити. У нераздвојиве спојеве спадају:

- **заковани;**
- **заварени;**
- **лемљени;**
- **лепљени спојеве.**

Раздвојиви спојеве су чврсти спојеве машинских дијелова који се по потреби могу раздвојити и поново спојити без оштећења дијелова споја.

За спајање дијелова у раздвојиву везу користе се:

- **навојне везе;**
- **везе клиновима;**
- **жљебљене везе;**
- **стезне везе.**

Спојеви клиновима

Клинови су машински елементи којима се остварује чврста раздвојива веза. Клинови служе за спајање, вођење, подешавање и осигуравање дијелова и склопова машина. Постављају се између или кроз друге машинске елементе у циљу њиховог међусобног спајања. Примењују се код спајања: ременица, спојница, зубчаника и других обртних дијелова са вратилом.

У зависности од положаја клина у споју разлику се:

- **уздужни;**

- **попречни клинови.**

Уздужни клинови се постављају дуж осе вратила. Могу бити са нагибом или без нагиба. Ако су са нагибом, они су увијек само са једне стране. Нагиб се израђује у вратилу и главчини, у главчини се увијек израђује жљеб са нагибом ако је клин са нагибом. Уздужни клинови без нагиба служе само за преношење обртног кретања од вратила ка главчини или обрнуто, док клинови са нагибом преносе и уздужне силе а служе за осигурање дијелова споја. Помоћу уздужних клинова спајају се са вратилом:

- **ободи спојница;**

- **ременице;**

- **зубчаници;**

- **ланчаници;**

- **пужни точкови и други машински дијелови.**

Попречни клинови постављају се управно на геометријску осу дијелова. Увек су са нагибом. Нагиб код ових клинова најчешће је само са једне стране. Ређе се користе попречни клинови код којих је нагиб са обе стране.

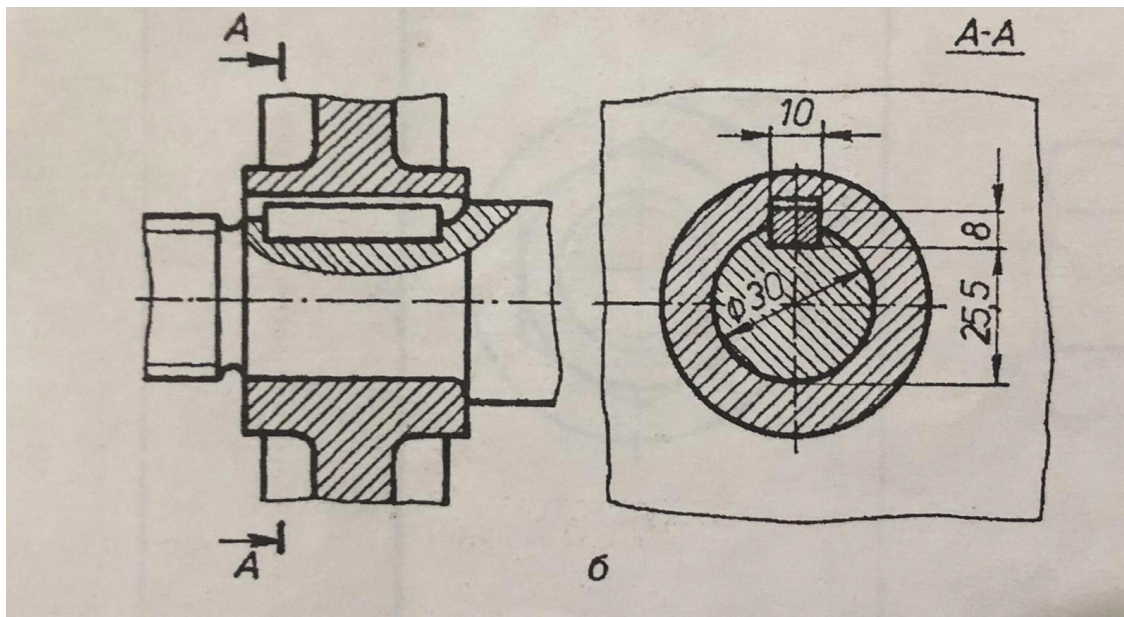
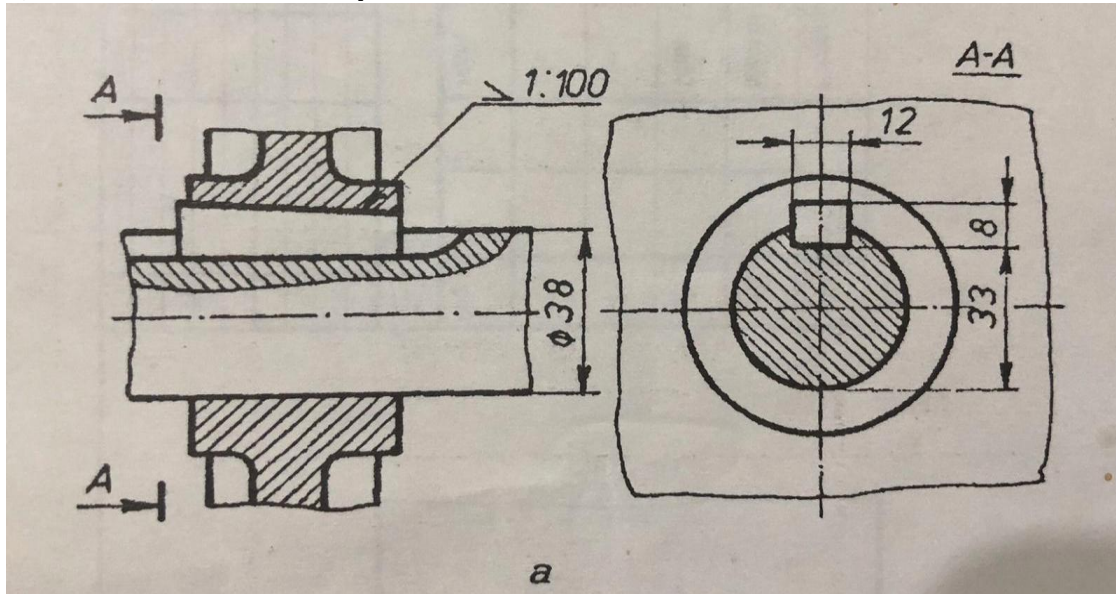
Детаљније о вези клином и клиновима се изучава у предметима другог разреда.

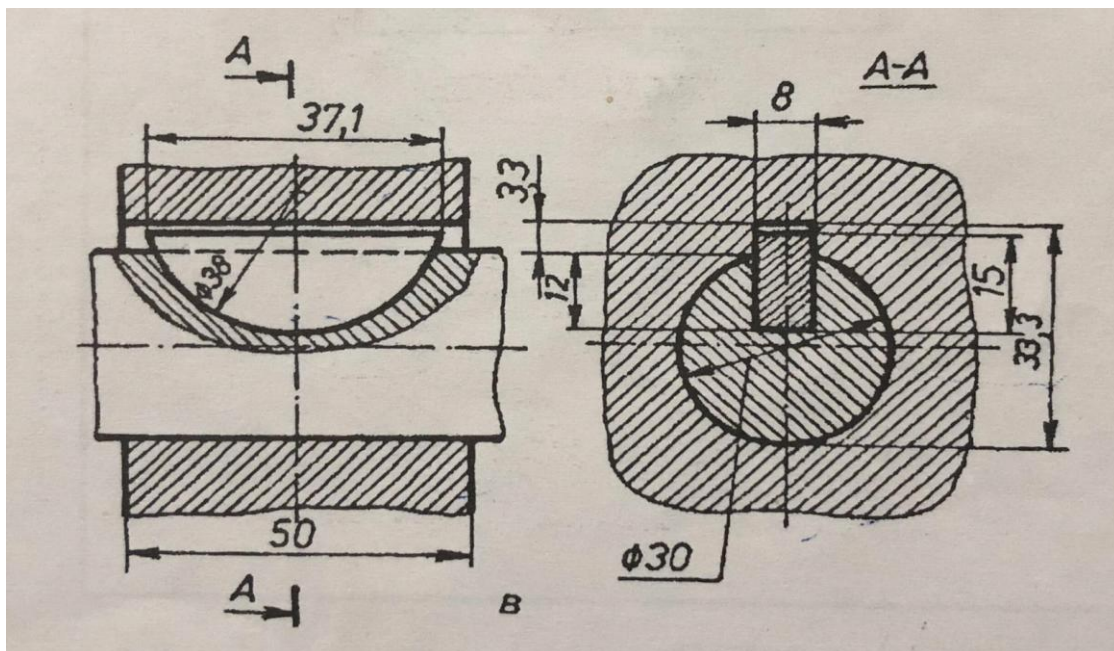
На цртежима вам приказујем начин цртања и котирања жљеба на вратилу и у главчини који се спајају и то:

први цртеж под А) уздужним клином са нагибом;

други цртеж под Б) уздужним клином нез нагиба;

трећи цртеж под В) сегментним клином.

За домаћу задаћу нацртати ове цртеже у домаћу свеску и наравно научити ову лекцију пошто као што су пронашли начин за предавање пронаће се и за оцјењивање. Ако се сећате а требали би пошто се ја сећам имали смо договор да на крају овог мијесеца имамо тест за пређени модул због околности тренутне видећемо на који начин да се то одради.

Знате и сами да водим евиденцију о оцјенама и понашању сваког од вас од почетка школске године па све до данас тако ћу наставити и даље. То је све што се тиче данашње лекције будите ми здраво и испоштујте правила понашања Министарства здравља.

Поздрав професор Јелачић.